CDA bijdrage bij voorjaarsnota 2024/perspectiefnota

Voorzitter,

Onze fractie dankt het college, de ambtenaren en iedereen die gewerkt heeft aan de stukken die nu voorliggen. Veel waardering daarvoor!

Financieel -dat zal vandaag vast nog wel vaker klinken- zijn er grote zorgen naar de toekomst. Wat onze fractie frustrerend vindt is, dat we daar maar beperkt in kunnen sturen.
Wisselend beleid van de Rijksoverheid maakt het ravijn dan weer dieper en dan ondieper. Zonder dat wij er zelf wat aan kunnen doen!
Onze fractie ondersteunt de lijn van het college om in navolging van het VNG advies ons dit najaar voor te bereiden op mogelijke bezuinigingen zonder die al daadwerkelijk in te voeren.
Neem ons als raad in dat proces wel aan de voorkant mee!, zeggen we tegen onze nieuwe wethouder.
Wij hebben daar ook wel ideeën over. Ik noem er alvast een paar:
1. geen kaasschaaf methode
2. Zeker geen lastenverzwaringen voor het bloeiende culturele, sport- en verenigingsaanbod in onze gemeenschap, wat bijna volledig drijft over vrijwilligers, we moeten dat juist extra stimuleren.
maar wel:
3. kritisch kijken naar de automatiseringskosten, die vliegen echt de pan uit, ook binnen deze eigen organisatie
4. in H2O verband de automatiseringssystemen van de drie gemeentes gelijk trekken, vraag: is uw college met ons van mening dat dit noodzakelijk is?
5. bij bezuinigingen ook opnieuw kijken naar onze regionale deelname in twee regio's, dat kost toch zomaar 130.000 euro extra ten opzichte van gemeentes die niet in twee regio's actief zijn en ach, dan houden onze collegeleden ook nog eens meer tijd over om in het eigen dorp aan het werk te zijn.
6. tot slot: minder inhuur van extern personeel, zorg dat de gemeente Heerde een aantrekkelijke werkgever is en blijft, waar ambtenaren gewoon graag willen werken.
Nog een laatste gedachte over de financiële toekomst: Zou het een idee zijn om als 'Heerder' norm vooraf af te spreken, dat bij positieve jaarresultaten altijd 50% ten gunste van de algemene reserve komt en 50% kan worden besteed aan incidentele projecten en bij negatieve prognoses 50% geput mag worden uit diezelfde algemene reserve en 50% concreet bezuinigd moet worden? Hoe kijken college en de andere fracties naar zo'n norm?

Een belangrijk woord in onze bijdrage is dit jaar het woord **transparantie.**

Het woord komt oorspronkelijk uit het Frans en betekent daar doorschijnend.
Onze fractie denkt, dat transparant bestuur en transparante documenten buitengewoon goed kunnen helpen, opdat de burgers van Heerde en wij als raadsleden, vertegenwoordigers van die burgers, begrijpen wat er gebeurt.
Transparant is geen modewoord, maar een codewoord in een tijd van toenemend populisme (populisme definieer ik dan heel kort maar als: de volksvertegenwoordiger doet wat de burger vanuit de onderbuik graag wil horen).

Laten we positief beginnen: de voorliggende perspectiefnota is een mooi voorbeeld van een transparant stuk, het is helder, de keuzes zijn goed inzichtelijk gemaakt.

Maar bij de voorbereiding en bespreking van de jaarrekening van 2023 had onze fractie een ander gevoel en dat leg ik uit.
In de weken voorafgaand aan de behandeling kwamen verschillende concept-versies langs, waarin op last van de accountant, zo werd dat verwoord, een aantal reserveringen waren opgenomen, waardoor het overschot aanzienlijk kleiner was dan oorspronkelijk voorzien. Er werden reserveringen opgevoerd voor M2A, voor duurzaamheid, omgevingsplan, sociaal domein, allemaal op last van de accountant. En als we daarmee niet zouden instemmen, dan zou de accountant de jaarrekening niet goedkeuren.
Pas na stevig doorvragen door collega de Gooijer in de raadsvergadering zelf bleek iets anders. Want op vraag wat er dan gebeurd zou zijn als er geen positief saldo over 2023 was geweest, hadden we dan dus op last van de accountant rode cijfers geschreven, kwam de aap uit de mouw.
Nee, sprak uw college toen opeens, alleen omdat er een overschot was, *was er in overleg met de accountant en de ambtelijke organisatie gezocht na mogelijke reserveringen*. Maar dat is echt wat anders dan dat het op last van de accountant was! Wij spreken hier geen individuele collegeleden aan, maar wel u als college gezamenlijk. Dit was niet transparant.
Dit moeten we hier in Heerde niet hebben. Zo maak je van ons raadsleden allemaal kleine Pieter Omzigtjes, die per definitie de stukken niet meer vertrouwen en verbeten al hun energie stoppen in het uitzoeken van de waarheid achter de waarheid achter de waarheid. Die kant moeten we niet op.

Heel ander voorbeeld. Aan de prof. Jonkerlaan ligt een terrein braak, de bedoeling is dat daar zorgwoningen komen. Een projectontwikkelaar is nu al maanden bezig zogenaamd draagvlak te verkrijgen. Ze gaan de deuren langs met tekeningen, als de bewoners vragen, mogen we daar en kopie van, mag dat niet. Er wordt zelfs een informatieavond belegd in de Noordgouw. Volksonrust als gevolg. Ondertussen zegt gemeente, er is nog geen plan bij ons ingediend, dus we kunnen niks. Terwijl er wel aantallen van 56 woningen rondgaan op dat kleine stukkie. Onze fractie snapt dat uitnodigingsplanologie zo werkt, **maar zó werkt het dus niet**.
Als we hier niet beter over nadenken, gaat dit nog veel vaker gebeuren. Dit gaat over hoe we aan de voorkant zo transparant mogelijk kunnen zijn naar onze inwoners en dat is

meer dan zeggen dat we nu nog niks kunnen. We nodigen het college uit met ons op dit punt eens te reflecteren hoe we deze onrust aan de voorkant beter kunnen afvangen.

Ander en laatste voorbeeld:
Hier tegenover het Raadshuis wordt een nieuw pand gebouwd. Heel Heerde is er getuige van, want het is weer zo'n AAAA plus locatie. Wat komt daar dan, vragen mensen zich af. Tja, wat komt daar eigenlijk, vragen ook de raadsleden zich af. Dan kunnen we niet volstaan met te zeggen, past allemaal in het bestemmingsplan. We kunnen ook niet volstaan, ga maar op de website van de gemeente eindeloos zoeken of je misschien iets kunt vinden.
Idee: zou een transparant overzicht op de gemeentelijke website waarbij per project met plaatjes en al erbij wordt aangegeven wat de status van een project is, niet een bijdrage kunnen zijn tot meer transparantie?
We moeten niet bang zijn, dat betere en heldere informatie er toe gaat leiden dat 'ze' zich dan ook overal mee gaan bemoeien. Misschien is het juist wel omgekeerd: heldere informatie draagt eraan bij, dat iedereen weet waar hij of zij aan toe is. Transparantie, niet als modewoord, maar als codewoord dus.

Voorzitter, tot slot nog een paar concrete vragen:
a. Er wordt een externe adviseur ondermijning aangezocht. Waarom doen we dit als gemeente zelf en wordt dit niet regionaal verband opgepakt? Immers, ondermijnende activiteiten houden zich ook niet aan gemeentegrenzen?
b. We huren veel extern personeel in. Voor tijdelijke projecten oké, maar hebben we scherp wat de meerkosten zijn? Is daar een overzicht van?
c. We maken ons als fractie nog steeds zorgen over de kwaliteit van de dienstverlening. Bereikbaarheid, terugbellen, het blijft problematisch. Kan het college aangeven hoe er hieraan gewerkt wordt?
d. Met het Schaapscheerdersfeest zagen bezoekers her en der in het Heerder dorp een boel onkruid in het dorp. Dat is geen visitekaartje. Door niet tijdig maaien ontstaan ook in het buitengebied regelmatig gevaarlijke situaties. Word het geen tijd om een actiever maai- en onkruidbestrijdingsbeleid te voeren? Wat vindt uw college daarvan?
e. Al meerdere malen heeft onze fractie gepleit voor een hangplek voor jongeren in Heerde, eventueel in combinatie met een skatebaan. Hoe ver staat het hier mee?

Voorzitter: onze fractie heeft vertrouwen in uw college en in deze raad. We zijn zielsblij dat de beschamende Haagse én Arnhemse toestanden ons bespaard blijven. Maar het is allemaal-om de voormalig premier nog 1 keer te citeren- echt zo kwetsbaar als een teer vaasje. Woorden doen er toe. Ook in deze raad.
Laten we er ook in onze eigen geledingen voor waken niet op de populistische toer te gaan of het persoonlijk te maken, laat het hier over de inhoud gaan.
Voorzitter, u bent nog geen jaar onze voorzitter, maar onze fractie waardeert uw deskundige, doortastende en lichtvoetige manier van voorzitten, daar houden we van.
We wensen u als college, onze collega raadsleden en de ambtelijke organisatie een zonnige vakantietijd toe. En zeker ook: Gods zegen op ons aller leven en werken.
Dank u wel. Namens de CDA fractie, Hans van Ark juli 2024